

Warszawa 22 września 2020

Informacja prasowa

Unikalna wystawa zdjęć z 1945 r. amerykańskiego fotografa Johna Vachona na Festiwalu NNW

Każdej edycji festiwalu towarzyszą ciekawe wystawy obrazów, zdjęć, grafik czy plakatów. Także w tym roku nie mogło zabraknąć wyjątkowych wydarzeń z kręgu sztuk plastycznych. Jednym z nich jest plenerowa ekspozycja zdjęć Johna Vachona pokazująca pacyfikację Wąwolnicy, podlubelskiej wsi, która w 1945 roku została niemal doszczętnie zniszczona przez oddziały UB i milicji.

Uroczyste otwarcie wystawy nastąpi w piątek o godz. 14, na placu Grunwaldzkim w Gdyni. Weźmie w nim udział wójt Wąwolnicy, który w imieniu gminy odbierze Drzwi do Wolności, prof. Tomasz Panfil z IPN i Sławomir Rybałtowski, który odkrył i przywrócił pamięć Polaków zdjęcia Johna Vachona.

Pewnego dnia szukałem ilustracji do jakiejś książki i w ręce wpadła mi duża fotografia przedstawiająca zniszczony Prudential. Wiedziałem, że zdjęcie zostało wykonane tuż po wojnie, zaciekało mnie świetna jakość odbitki, obejrzałem ją dokładnie i z tyłu znalazłem podpis: John Vachon. Zacząłem przekopywać internet – zobaczyłem album z jego zdjęciami wydany przez nowojorski Smithsonian >> Poland 1946<< z wstępem córki Ann. Znalazłem w sieci adres mailowy do niej, napisałem że jestem zainteresowany twórczością ojca, ona mi odpisała i tak się zaczęło – opowiadał Sławomir Rybałtowski.

John Vachon zaczął swoją przygodę z fotografią od dokumentowania w wprowadzania w USA tzw. Nowego Ładu prezydenta Roosevelta. W 1944 roku powołano go do wojska i jako fotografa skierowano do wydziału prasowego, aby przez zdjęcia z frontów II wojny światowej pokazać Amerykanom, na co idą ich podatki. Kiedy wojna dobiegła końca kazano mu zostać w Europie i dokumentować pomoc UNRRA. Tak na początku stycznia 1946 roku trafił do Polski. W maju, gdy jechał do Lublina, zobaczył, że pali się jakaś wieś. To była Wąwolnica, która, czego wtedy nie wiedział, została podpalona i ostrzelana z ciężkiej broni przez UB. Zrobił poruszającą serię zdjęć. Mieszkańcom Wąwolnicy udało się przetrwać komunistyczne represje i ocalić pamięć o tamtych dniach.

Pobiegłem z aparatem, zrobiłem kilka długich ujęć, ognia, ludzi, ale nie śmiałem podejść bliżej, żeby sportretować ich z bliska. Poza jednym wyjątkiem: dziewczynka, której twarzy nigdy nie zapomnę, siedziała na stosie poduszek płacząc i tuląc malutkie dziecko, zrobiłem zdjęcie i wtedy ona spojrzała na mnie, przestała płakać, powiedziała coś po polsku i pięknie się uśmiechnęła – pisał John Vachon do żony w 1946 roku. Między innymi także to zdjęcie będzie można zobaczyć na wystawie.

Wystawę przygotowało CBA.

Patronat Narodowy w Stulecie Odzyskania Niepodległości nad XII Festiwalem Filmowym NNW objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Pan Andrzej Duda.

Organizatorami festiwalu są STOWARZYSZENIE SCENA KULTURY I MIASTO GDYNIA

PARTNEREM GENERALNYM XII Festiwalu NNW jest PKN ORLEN

PARTNEREM STRATEGICZNYM festiwalu jest PKO BANK POLSKI